

Utrecht-West

Jaarrapportage Utrecht-West 2013

December 2013 – DEFINITIEF

Deze rapportage is opgesteld door:
Programmabureau Utrecht-West

Contactpersoon:
Martin Verweij
martin.verweij@utrecht-west.com
030-2582815

Datum : 27 december 2013
Versie : Definitief (vastgesteld in de Gebiedscommissie van 24/01/14)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Projectbeschrijving.....	4
1.3	Doelstelling	4
2	Stand van zaken uitvoering Gebiedsprogramma Utrecht–West	6
2.1	Integrale gebiedsprojecten.....	6
2.2	Groen en Blauw Utrecht–West.....	10
2.3	Vitaal en beleefbaar Utrecht–West	11
2.4	Overzicht besteding middelen Gebiedsprogramma	14
3	Dashboard Jaarplan 2013	16
3.1	Dashboard.....	16
3.1.1	Kleurcodering en toelichting	16
3.2	Dashboard integrale gebiedsprojecten	17
3.3	Dashboard Groen en Blauw Utrecht–West.....	19
3.4	Dashboard Vitaal en beleefbaar Utrecht–West	20
4	Toelichting per maatregel Jaarplan 2013	22
4.1	Integrale gebiedsprojecten.....	22
4.1.1	Groot Wilnis–Vinkeveen	22
4.1.2	Wilnis Bovenlanden.....	24
4.1.3	N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht	26
4.1.4	Grond als motor	27
4.1.5	Leader Weidse Veenweiden	28
4.2	Groen en Blauw Utrecht–West.....	29
4.2.1	Een duurzaam bodem– en watersysteem	29
4.2.2	Behoud en ontwikkeling van natuur	31
4.3	Vitaal en beleefbaar Utrecht–West	31
4.3.1	Versterken landbouw.....	31
4.3.2	Versterken landschap en cultuurhistorie	34
4.3.3	Ontwikkelen recreatie	34
4.3.4	Versterken ondernemerschap	36
4.3.5	Stimuleren energiebesparing en –opwekking	36
5	Projectenoverzicht Utrecht–West 2013	37
6	Exploitiemiddelen	38

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Deze jaarrapportage is opgesteld aan de hand van Jaarplan Utrecht–West 2013 en het Gebiedsprogramma Utrecht–West 2012–2015. Doel van deze rapportage is inzicht te geven in de voortgang van de opgaven en kansen die binnen Utrecht–West zijn benoemd.

De jaarrapportage verschijnt aan het einde van ieder kalenderjaar en wordt vastgesteld door de Gebiedscommissie Utrecht–West. Het ijkmoment van deze rapportage is 31 december 2013.

De voortgang van de maatregelen is bepaald aan de hand van de omschrijvingen in het Gebiedsprogramma Utrecht–West 2012–2015, het Jaarplan Utrecht–West 2013, informatie uit het provinciale projectvolgsysteem Foris, vergaderstukken van de Gebiedscommissie en stuurgroepen en informatie over de huidige staat van inrichting.

Deze rapportage is bestemd voor de Gebiedscommissie Utrecht–West en haar achterban (stuurgroepen en werkgroepen), voor het Programmabureau Utrecht–West zelf en voor de provincie Utrecht bestuurlijk en ambtelijk.

1.2 Projectbeschrijving

De Gebiedscommissie Utrecht–West is mei 2012 ontstaan uit het samengaan van de werkgebieden van de oude gebiedscommissies van de vier Utrechtse deelgebieden Utrechtse Vecht en Weiden, De Utrechtse Waarden, De Venen en Stad en Land Utrecht. De opdracht aan de gebiedscommissie is: het uitvoeren van alle opgaven uit het Gebiedsprogramma Utrecht–West 2012–2015 in opdracht van de provincie Utrecht én het stimuleren van afstemming en samenwerking om gezamenlijk opgaven te realiseren en kansen te benutten.

De opdracht van de gebiedscommissie kent zo twee sporen:

- spoor 1: Agenda Vitaal Platteland–opgaven
- spoor 2: kansen vanuit het gebied

Agenda Vitaal Platteland–opgaven zijn vastgestelde doelen uit het Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland 2012–2015 met vaak al beschikbare middelen. Gebiedseigen kansen zijn nader uit te werken doelen en ambities van de gebiedscommissie en/of de partners met doorgaans (nog) geen of beperkte middelen. Voor spoor 1 is de provincie Utrecht opdrachtgever, voor spoor 2 is dat een van de partners in het gebied. De gebiedscommissie vormt het ‘brandpunt’ van beide sporen en zorgt voor koppeling, afstemming en synergie.

1.3 Doelstelling

De Gebiedscommissie Utrecht–West werkt samen met publieke, private en maatschappelijke partijen integraal en effectief aan de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied

Om deze hoofddambitie waar te maken, zijn in het gebiedsprogramma de volgende drie onderdelen onderscheiden:

- Integrale gebiedsprojecten
- Groen en Blauw Utrecht–West
- Vitaal en beleefbaar Utrecht–West

Het eerste onderdeel, Integrale gebiedsprojecten, benadert onze opgaven en kansen met een integrale gebiedsaanpak. Gebiedsdoelen zijn vaak alleen in samenhang uit te werken en te realiseren. Ook krijgen ze dan meerwaarde in kwaliteit of efficiency.

Gebiedsprojecten zijn Groot Wilnis–Vinkeveen, de Wilnisse Bovenlanden en N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht.

Het tweede onderdeel Groen en Blauw Utrecht–West, beschrijft vooral sectorale opgaven en kansen op het gebied van bodem, water en natuur die niet in gebiedsgerichte aanpakken zijn opgenomen. Deze ‘basis’ opgaven en kansen gelden voor heel Utrecht–West en worden nader uitgewerkt in bijvoorbeeld een gebiedsdekkend project of meer sectorale projecten. Dit programmaonderdeel kenmerkt zich voornamelijk door opgaven.

Het derde onderdeel, Vitaal en beleefbaar Utrecht–West, benoemt de opgaven en kansen voor landbouw, landschap en cultuurhistorie, recreatie, ondernemerschap en energie voor Utrecht–West. Deze ruimtelijk–economische thema’s gelden ook voor heel Utrecht–West en worden nog nader uitgewerkt. Dit programmaonderdeel kenmerkt zich door opgaven (vooral duurzame landbouw en energie en recreatie) én kansen (andere thema’s).

2 Stand van zaken uitvoering Gebiedsprogramma Utrecht–West

Onderstaand treft u in een kort overzicht de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het Gebiedsprogramma Utrecht–West 2012–2015 aan.

2.1 Integrale gebiedsprojecten

Het algemene beeld voor de ‘Integrale gebiedsprojecten’ is dat ze wat betreft de doelen zoals geformuleerd in het Gebiedsprogramma 2012–2015 allemaal op koers liggen.

Groot Wilnis–Vinkeveen (GWV)

Opgaven (uit Realisatieplan 2011):	
Schoon water	<ul style="list-style-type: none">• Het realiseren van de beoogde natuurdoelen in Groot Wilnis–Vinkeveen• Watertoevoer naar de Wilnisse Bovenlanden tijdens de zomerperiode
Beperken bodemdaling	<ul style="list-style-type: none">• In 2020 is de snelheid van bodemdaling in de kwetsbare delen van Groot Wilnis–Vinkeveen afgenomen tot hoogstens 6 mm/jaar. De hoogteverschillen tussen peilvakken nemen vanaf dan niet meer toe.
Veelzijdige natuur	<ul style="list-style-type: none">• Realiseren 150 ha nieuwe natuur en inrichten bestaande en nieuwe natuur
Vitale landbouw	<ul style="list-style-type: none">• Het handhaven en verder ontwikkelen van een vitale landbouw die erop is gericht dat het gebied ook in 2020 economisch gezonde bedrijven kent die:<ul style="list-style-type: none">– kunnen concurreren met de rest van het Westelijk Veenweidegebied– in inkomensontwikkeling gelijke tred kunnen houden met vergelijkbare bedrijven in de rest van Nederland
Weidse recreatie	<ul style="list-style-type: none">• Ook in 2020 wordt het gebied op extensieve wijze door recreanten beleefd en bezocht. Daarbij heeft het gebied zijn authentieke uitstraling weten te behouden

In de afgelopen jaren is het water in Groot Wilnis–Vinkeveen schoner geworden. Dit is een landelijke trend, veroorzaakt door het landelijke milieu en landbouwbeleid. Bovendien is er binnen GWV volop uitvoering gegeven aan de effectmaatregelen waterkwaliteitsbaggeren en realiseren natuurlijk ingerichte oevers, zichtbare effecten hiervan op de waterkwaliteit worden na de uitvoering / aanleg in 2015 verwacht. Voor beperkte bodemdaling is in 2013 hard gewerkt aan een dekkend aanbod richting de agrariërs in peilvak 9 en omstreken waarmee het terugbrengen van de bodemdaling naar maximaal 6 mm per jaar gerealiseerd kan worden. We zijn met agrariërs in gesprek over landbouwstructuurversterking in combinatie met natuurontwikkeling en maatregelen om de bodemdaling te remmen. Dit wordt ingezet middels de methode Verkavelen voor Groei. Er is een regeling onderwaterdrainage voor Groot Wilnis–Vinkeveen, aangezien deze maatregel bewezen effectief is en de bodemdaling met 50% kan remmen. Op het gebied van veelzijdige natuur is de belangrijkste ontwikkeling voor 2013 dat de grondverwerving weer op gang is gekomen en er is gestart met de uitvoering van Grote Sniep I. Nagenoeg voor alle deelgebieden is nu een traject om te komen tot een inrichtingsplan gestart (Grote Sniep II en Demmerik). Ook zijn er herstelstrategieën geformuleerd voor de NB-wetgebieden in

Groot Wilnis–Vinkeveen. Helaas is de trend voor weidevogels de afgelopen jaren landelijk negatief, zo ook in Groot Wilnis–Vinkeveen. Wel neemt het aantal Zwarte Sterns toe in het gebied. Over het geheel gezien staat de landbouwsector in Groot Wilnis–Vinkeveen er qua structuur en verbreding goed bij, vergeleken met het Nederlands gemiddelde. De maatregelen voor vitale landbouw uit het Convenant Groot Wilnis–Vinkeveen (verduurzaming agrarische bedrijfsstructuur, stimuleren van de bouw van emissiearme stallen, saldering stikstofemissie landbouwbedrijven) lopen nagenoeg allemaal op schema. Wel zijn de kavelruilen trager op gang gekomen dan verwacht, ondanks het feit dat er sinds het voorjaar een kavelruilcoördinator in gesprek is met agrariërs. Op het thema recreatie blijken de mogelijkheden beperkt te zijn. In het gebied liggen geen specifieke wensen. In de inrichtingsprojecten wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan recreatie en ook binnen het thema recreatie wordt Groot Wilnis–Vinkeveen meegenomen.

Wilnisse Bovenlanden

Opgaven (op basis van Voorlopig Ontwerp 2011):

- Natuur: realiseren 100 ha nieuwe natuur en inrichten 330 ha bestaande en nieuwe natuur
- Verdrogingsbestrijding: maatregelen zoals opgenomen in het Definitief Ontwerp/ inrichtingsplan zijn uitgevoerd
- Waterkwaliteit: de Veldwetering heeft een waterkwaliteit die past binnen de KRW-normen
- Recreatie: ontsluiten van het gebied voor extensieve recreatie

Begin 2014 wordt het Definitief Ontwerp vastgesteld door de Stuurgroep Wilnis Bovenlanden. In het Definitief Ontwerp zijn alle doelstellingen voor het gebied opgenomen. De toekomstige inrichting en het bijbehorende beheer zijn beschreven. Juli 2013 is de verklaring Natuurondernemerschap ondertekend door beide natuurondernemers en de andere betrokken partijen. December 2013 geven beide natuurondernemers op basis van nadere bedrijfseconomische uitwerkingen aan of zij hun gronden definitief willen omvormen naar particulier natuurbeheer, waarna begin 2014 het Definitief Ontwerp wordt vastgesteld. Uitvoering van de 1e fase van inrichting zal conform planning starten eind zomer 2014 en doorlopen in 2015.

N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht

Opgaven (op basis van Projectopdracht Noorderpark):

- Realisatie Natura2000 instandhoudingsdoelen.
- Realisatie robuust watersysteem
- Realisatie afremmen bodemdaling
- Realisatie oplossing voor landbouwpercelen in Natura2000 gebied
- Goede inpassing in landbouwstructuur bij verplaatsing van landbouwbedrijven.
- Behouden en ontwikkelen van de landschappelijke kwaliteit (inclusief cultuurhistorische waarden)
- Kansen benutten tot recreatief medegebruik

De Gebiedscommissie heeft in november 2012 de opdracht van de provincie Utrecht gekregen om in afstemming met alle betrokken partijen en bewoners en gebruikers uit het gebied eind 2013 met een haalbaar inrichtingsplan te komen met draagvlak. Daar waar

mogelijk wordt de gebiedscommissie gevraagd om grondverwerving/ontpachting of Particulier natuurbeheer voor de inliggende landbouwpercelen z.s.m. te realiseren. De tijdsdruk is groot omdat het waterschap AGV eind 2014 het nieuwe peilbesluit moet hebben vastgesteld.

Gestart is met een gebiedsavond in maart 2013. Op deze avond is ingezoomd door de betrokken bestuurders op de Natura2000 opgave en het watergebiedsplan. Direct daarna is gestart met gesprekken bij de 5 agrariërs in het gebied over de wensen en verplaatsingsmogelijkheden. Deze gesprekken lopen momenteel nog. Tevens zijn gesprekken gevoerd met particuliere eigenaren in dit gebied. In het afgelopen jaar zijn daarnaast verschillende onderzoeken uitgevoerd die input moeten leveren voor het inrichtingsplan zoals ecologische- en agrarische effectenstudie, fosfaatonderzoek, bebouwingsonderzoek. Begin 2014 ligt er een inrichtingsplan op hoofdlijnen.

Grond als motor voor ontwikkeling

Opgaven (voorbeelden):

- Het aankopen van grond voor natuurontwikkeling voor de ecologische hoofdstructuur
- het verkopen van BBL-gronden die niet op de goede plek liggen en verkennen andere opties
- Het ruilen van gronden naar de juiste plek

In juni 2013 heeft Gebiedscommissie Utrecht-West het Grondstrategieplan Utrecht-West vastgesteld. In de tweede helft van 2013 is per project / thema nader invulling gegeven aan de Gronduitvoeringsplannen. Voor het thema landbouw (verkoop van BBL-gronden) is het Gronduitvoeringsplan (GUP) afgerond. Ook voor de Wilnisse bovenlanden en Groot Mijdrecht Noord wordt afronding voor eind 2013 verwacht. Op verzoek van de Stuurgroep Landbouw is in een drietal gebieden onderzocht of de methode van Verkavelen- voor- Groei kan worden toegepast (turbo verkavelen) voor het versterken van de landbouwstructuur, waarbij de categorie C-gronden (BBL-gronden die tegen marktwaarde actief verkocht zullen worden) worden ingezet. De Stuurgroep Landbouw heeft inmiddels besloten om nog dit jaar in twee gebieden (Breukelen en Achttienhoven / Zegveld-Noord) te starten met het proces van Verkavelen voor Groei.

Leader Weidse Veenweiden

Opgaven (uit Ontwikkelingsplan Leader 2007-2013):

- Overkoepelend: verbetering van de stad-landrelatie
- Speerpunt 1: landbouwkundige innovatie en ondernemerschap
- Speerpunt 2: stimulering recreatie en toerisme
- Speerpunt 3: verbetering leefbaarheid
- Speerpunt 4: (inter)nationale en regionale samenwerking

Alle POP2-subsidiemiddelen van Leader zijn vastgelegd binnen het gebied van Leader Weidse Veenweiden (de Utrechtse Waarden en de Venen). In juli 2013 zijn de laatste aanvragen ingediend, waaronder een grote aanvraag voor het opheffen van knelpunten in het wandelroutenetwerk in beide gebieden en het maken van een knooppuntensysteem.

Met deze laatste aanvragen komt het totaal aantal projecten deze POP2-periode op 58 projecten, allemaal op het gebied van landbouwkundige innovatie en ondernemerschap, leefbaarheid en recreatie & toerisme en allemaal ter verbetering van de stad-landrelatie. In totaal is er met deze projecten in deze POP2-periode met €3 miljoen Europees geld ruim €12,5 miljoen geïnvesteerd in het gebied. De Plaatselijke Groep heeft het afgelopen jaar ook gewerkt aan een effectmeting van deze projecten. Deze effectmeting wordt in 2015 afgerond ten behoeve van het eindverslag.

Daarnaast is dit jaar door de Plaatselijke Groep Leader in samenwerking met programmabureau Utrecht-West binnen diverse gremia gesproken over invulling van de nieuwe POP3-periode (2014-2020). Hiertoe is 27 september 2013 ook een goed bezocht 'ontwerpatelier' georganiseerd waarop ruim 70 deelnemers met elkaar gewerkt hebben aan ideeën voor de toekomst van het gebied.

Bethunepolder, Groot Mijdrecht Noord-Oost, Marickenland en Landinrichting Noorderpark

Bij deze integrale gebiedsprojecten hebben de provincie Utrecht en/of de lokale gemeente in 2013 de regie gehad. Wel zijn ze genoemd in het Gebiedsprogramma als onderdeel van de totale gebiedsontwikkeling in Utrecht-West. Onderstaand een korte toelichting op de stand van zaken.

Bethunepolder

De uitvoering in de Bethunepolder is zomer 2013 gestart en wordt in september 2014 opgeleverd. Vanwege het mooie herfstweer heeft de aannemer al veel grondwerk kunnen uitvoeren. De projectgroep en stuurgroep blijven de uitvoering volgen en zo nodig bijsturen. De uitvoeringsperiode wordt ook gebruikt om toekomstige monitoring en beheer goed te regelen. Vanaf september 2014 zal het waterschap de peilen stapsgewijs gaan verhogen.

Groot Mijdrecht Noord-Oost

Eind 2012 is er overeenstemming bereikt tussen betrokken partijen over toekomstbeeld van het gebied: de versoberde veenribbenvariant. In 2013 is een start gemaakt met het hieraan uitvoering geven: woningen zijn in de verkoop gezet, actieve gesprekken zijn gevoerd met grondeigenaren t.b.v. verwerving of verplaatsing of particulier natuurbeheer. Er is een koersdocument opgesteld voor de inrichting van de moerasnatuur. Het Gronduitvoeringsplan zal eind 2013 afgerond zijn.

Marickenland

De uitvoering in Marickenland is nog niet op gang gekomen. Voorafgaand aan de uitvoering moet de Samenwerkingsovereenkomst aangepast worden. Opstart van aanpassing overeenkomst is eind 2013 verkend.

Landinrichting Noorderpark

De landinrichtingscommissie Noorderpark is per oktober 2013 officieel opgeheven. Een groot deel van de Bethunepolder en de Oostelijke binnepolder worden nu ingericht als natuurgebied. In totaal is 1110 ha van grondeigenaar gewisseld, waarmee de bedrijfsvoering van de agrarische bedrijven in het gebied is verbeterd.

2.2 Groen en Blauw Utrecht–West

Duurzaam water- en bodemsysteem

Opgaven:

- Afremmen bodemdaling en realiseren duurzaam watersysteem
- Realiseren schoon water (water van een goede ecologische en een goede fysisch-chemische kwaliteit)
- Tegengaan verdroging in natuurgebieden binnen de herijkte Ecologische Hoofdstructuur

In *Zegveld–Noord* start ANV de Utrechtse Venen een project voor het grootschalig aanleggen van onderwaterdrainage. Hiervoor wordt met ondersteuning van het programmabureau een subsidie aangevraagd bij de provincie Utrecht. In de aanvraag wordt ook rekening gehouden met de mogelijke aanleg van onderwaterdrainage in Groot Wilnis–Vinkeveen.

Aan AGV/Waternet is eind 2012 subsidie verleend voor het verbeteren van de waterhuishouding in Maarsseveen–Westbroek. Deze subsidie is begeleid vanuit Gebiedscommissie Utrechtse Vecht & Weiden. De werkzaamheden lopen door tot augustus 2015. Er zijn nog geen werkzaamheden in het veld gestart.

Het versnellingsproject in *Zegveld–Portengen* dat getrokken wordt door de provincie Utrecht wordt naar verwachting in het eerste kwartaal 2014 definitief afgerond. De meeste geplande projecten zijn in uitvoering of afgerond. De uitvoering vindt plaats door de waterschappen HDSR en AGV. Concrete resultaten tot nu toe zijn o.a.:

- De oplevering van gemaal Oud–Kamerik
- De hoogwatervoorziening Hoofdweg en Teckop
- Gemaal Dooijersluis
- Bebouwingsonderzoek naar hoogwatervoorzieningen in Oud Kamerik. De uitvoering start in de tweede helft van 2013. Er zullen uiteindelijk minder individuele hoogwatervoorzieningen worden aangelegd dan gepland.
- De hoogwatervoorziening Kamerikse wetering en water aan–afvoer Kamerik–Teylingens

Voor het KRW–project *natuurontwikkeling en waterberging Grecht* is in 2010 vanuit Gebiedscommissie de Venen subsidie verleend. Door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden wordt binnenkort gestart met uitvoering van de tweede fase, waarin de kade verder wordt opgehoogd en het baggerdepot verder wordt aangevuld. In de laatste fase wordt de kade op definitieve hoogte gebracht en zal het terrein ingericht gaan worden.

Voor het tegengaan van verdroging binnen de TOP– en SUBTOP–gebieden buiten de gebiedstrajecten (Botshol, Meije schraalgraslanden, Kamerikse Nessen) zijn door de partijen van het Akkoord van Utrecht inmiddels Herstelplannen vastgesteld.

Behoud en ontwikkeling van natuur

Opgave / kans:

- Realiseren van de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (opgave)

- Invulling geven aan de Groene Contour (kans)

Binnen Utrecht–West zijn diverse aan- en verkoopdossiers onder handen. In totaal is in 2013 afgerond 44,8 ha aangekocht, 19,8 ha ontpacht en 14,0 ha BBL–grond verkocht (stand december 2013).

Op een nadere invulling van de Groene Contour is door gebiedspartijen het afgelopen jaar geen actie ondernomen. Wel is door de Natuur en Milieufederatie Utrecht een conferentie voor groene gebiedsontwikkeling georganiseerd waar is gekeken naar voorbeelden over ruimtelijke projecten waarbij functies op een slimme manier worden gecombineerd en die uiteindelijk leiden tot meer groen in de provincie.

2.3 Vitaal en beleefbaar Utrecht–West

Versterken landbouw

Opgaven:

- Uitvoering landbouwstructuurversterking
- Duurzame landbouw en innovatie
- Landbouw en energie
- Landbouw en natuur
- Stadslandbouw en multifunctionele landbouw

De stuurgroep landbouw heeft in 2013 gewerkt aan landbouwstructuurversterking, energie, duurzaamheid en innovatie en stadslandbouw. Eind 2013 is opdracht gegeven tot het uitvoeren van het instrument Verkavelen voor Groei in twee gebieden. Hiermee wordt de landbouwstructuur verbeterd en waar mogelijk ook maatschappelijke doelen gerealiseerd. Het kavelruilproces in de Linschoterwaard wordt op korte termijn na enige vertraging alsnog afgerond. Er is nog geen invulling gegeven aan het opstellen van het Plan van Aanpak Linschoterwaard (vervolg MAP–project).

Op het gebied van duurzaamheid zijn meerdere projecten in uitvoering. Dit zijn 90% grasdieet, regeling erfscans en duurzaam bodembeheer. In kader van de regeling erfscans is aan 33 melkveehouders subsidie verleend (stand december 2013). Aan duurzaam bodembeheer nemen ruim 30 boeren deel aan studiegroepen. Daarnaast is een workshop georganiseerd waaruit projecten naar voren zijn gekomen die momenteel verder worden uitgewerkt. Deze hebben onder andere betrekking op beweiding, waterbeheer en energie. Afgelopen jaar is ook nader uitvoering gegeven aan twee oude projecten vanuit AVP–gebied De Venen: het project 90%–grasdiet (afronding voorjaar 2014) en het samenwerkingsproject Bodem Bemesten en Weidevogels.

Ten aanzien van het thema landbouw en energie is in 2013 één subsidie verstrekt voor een haalbaarheidsonderzoek naar een vergassingsinstallatie in de glastuinbouw. Daarnaast heeft het programmabureau opdracht gegeven tot een haalbaarheidsonderzoek naar mestvergisting op een melkveebedrijf in de gemeente Utrecht.

Op het thema stadslandbouw is recent een subsidieaanvraag voor een stadslandbouwbedrijf bij Haarzuilens ingediend bij de provincie.

Landbouw- en milieuprojecten (LaMi)

Opgaven:

Door milieumaatregelen op agrarische bedrijven te stimuleren wordt in de periode tot en met 2015:

- de belasting van KRW waterlichamen met nutriënten en bestrijdingsmiddelen verminderd,
- de stikstofbelasting op Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten teruggedrongen conform de Programmatische Aanpak Stikstof; en
- energie op agrarische bedrijven bespaard en opgewekt, zodat daarmee een bijdrage wordt geleverd aan de doelen van het "energie-convenant".

Sinds april 2013 is LaMi ondergebracht bij programmabureau Utrecht-West en projectbureau Vallei en Heuvelrug. De reden hiervoor is dat de LaMi-projecten en projecten van programmabureau Utrecht-West en projectbureau Vallei en Heuvelrug vaak in elkaars verlengde liggen. Daarmee zijn medewerkers van LaMi (2 fte) en het LaMi-budget van € 100.000 per jaar onder het AVP-programma gevallen.

LaMi werkt aan de thema's KRW, ammoniak en energie middels bewustwording, stimuleren van maatregelen en netwerken. Er is een 'Aanjager' (informatieblad LaMi) uitgebracht en er is eind 2013 een avond van de Utrechtse melkveehouderij georganiseerd. In 2013 zijn twee projecten uitgevoerd gericht op het sluiten van kringlopen en verbeteren van de waterkwaliteit, namelijk het project duurzaam bodembeheer in de fruitteelt en het project optimale mineralenbenutting. Het programmabureau en LaMi hebben in juni 2013 in samenwerking met de LTO-afdelingen en gemeenten een drietal bijeenkomsten georganiseerd in kader van de regeling Asbest eraf, zonnepanelen erop. In 2014 zullen projecten gericht op het terugdringen van de ammoniakemissie meer aandacht krijgen. Tevens zijn er in overleg met Utrecht-Oost afspraken gemaakt over communicatie gericht om het merk LaMi in stand te houden.

Recreatie

Opgaven:

- Realiseren van Poorten en Toeristische Overstappunten
- Versterken van fysieke en digitale samenhang tussen Poorten en Toeristische Overstappunten
- Completeren van het Recreatieve Hoofdnetwerk en opheffen knelpunten

Kansen:

- Versterken waterrecreatie
- Versterken Merk & Marketing

In 2013 is voor 1 poort (Marnemoende te IJsselstein) en 2 toeristische overstappunten (TOP's) (Salmsteke te Lopik en Vinkeveen Haven te Vinkeveen) subsidie verleend binnen Utrecht-West. Verder heeft er een informatie bijeenkomst plaatsgevonden over TOP's. Afstemming over de TOP's en poorten heeft plaatsgevonden met het gebied Utrecht-Oost.

Daarnaast is een samenwerkingsovereenkomst met de ANWB afgesloten waarin afgesproken is dat de landelijke website 'Land van ANWB' een portal gaat vormen voor alle

TOP's in Nederland. Deze samenwerking is vanuit het provinciale Kennisteam TOP's en Poorten met de programmabureaus Utrecht–West en Vallei en Heuvelrug geïnitieerd en daarmee is de provincie Utrecht de eerste die gebruik maakt van deze portal.

Er is een gecombineerde subsidieaanvragen voor een tweetal klompenpaden ingediend. Samen met Leader Weidse Veenweiden een project gesubsidieerd om de knelpunten in het wandelroutenetwerken op te heffen en één systeem voor bewegwijzering te introduceren middels een wandelknooppuntensysteem. In samenhang met het wandelroutenetwerk wordt het ontbrekende deel van het Oude Hollandse Waterliniep pad in de provincie Utrecht gerealiseerd. Dit ontbrekende wandelpad is op 6 november feestelijk geopend.

Voor het fietsknooppuntensysteem is september 2013 een opdracht ontvangen van de provincie om de knelpunten in dit systeem op te lossen. De uitvoering gaat door Recreatie Midden Nederland plaatsvinden in de winter 2013–2014.

Met het Programmabureau Groene Hart is om pragmatische redenen afgesproken dat zij het thema waterrecreatie trekken. In 2012 is door het Groene Hart gestart met het uitvoeringsprogramma Waterrecreatie. Het programma heeft als doel te zorgen voor een attractief vaarwegennet in het Groene Hart. Het programma beschikt niet over eigen middelen maar jaagt lopende initiatieven aan. Voorbeelden van projecten zijn een uniform sloepennetwerk in de provincie Utrecht en TOP's met vaarmogelijkheden (zoals Marnemoende). Het programma loopt tot en met 2014. De begeleiding vindt plaats door een projectgroep waarin betrokken partijen zitten en een coördinatiegroep met daarin vertegenwoordigers van betrokken overheden.

Stimuleren energiebesparing en –opwekking

Kans:

- Regionaal bijeenbrengen vraag en aanbod energie

De werkgroep energie heeft in 2013 een uitvoeringsprogramma opgesteld. Speerpunten zijn mestvergisting, biomassa en energiebesparing in de melkveehouderij. Eind 2013 is een aantal expertmeetings georganiseerd op het vlak van bijeenbrengen vraag en aanbod van energie (op het gebied van mestvergisting en biomassa). Momenteel biedt de werkgroep ondersteuning aan een aantal projecten op deze thema's. Voor uitgevoerde projecten zie landbouw.

2.4 Overzicht besteding middelen Gebiedsprogramma

In onderstaande tabel wordt per opgave weergegeven in hoeverre de middelen in het Gebiedsprogramma zijn besteed. De totale besteding betreft 15% van de beschikbare middelen in de periode van 2012–2015. De kolom ‘Verplicht 2013’ bevat de aangegane verplichtingen tot 30 november 2013 en de verplichtingen die nog worden verwacht in december 2013.

Opgaven	Begroting GP 2012–2015 (€ AVP)	Verplicht 2012	Verplicht 2013	Percentage verplicht
Integrale gebiedsprojecten				
Groot Wilnis–Vinkeveen	€ 17.000.000	€1.186.704	€ 819.010	12%
Wilnisse Bovenlanden	€ 4.880.000	€ 637.094	€ 512.849	24%
N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht	€ 3.845.912	€ -	€ 154.370	4%
Grond als motor	Grond voor Grond	Grond voor Grond	Grond voor Grond	Grond voor Grond
Leader Weidse Veenweiden	€ 380.000	€ -	€ 477.741	126%
Groen en blauw Utrecht–West				
Maarsseveen–Westbroek	€ 454.088	€ 454.088	€ -	100%
Veenweide Innovatiecentrum	€ 245.000	€ -	€ 40.000	16%
Nog te programmeren middelen westelijke veenweiden	€ 5.220.000	€ -	€ -	0%
Realiseren schoon water	*1	*1	*1	*1
Tegengaan verdroging natuurgebieden binnen EHS	PM	€ -	€ -	PM
Realiseren herijkte EHS	*1	*1	*1	*1
Invulling geven aan Groene contour	*1	*1	*1	*1
Vitaal en beleefbaar Utrecht–West				
Uitvoering landbouwstructuur-versterking	€ 840.000	€ -	€ 34.800	4%
Duurzame landbouw en innovatie	€ 700.000	€ -	€ 343.310	49%
Landbouw en energie	€ 250.000	€ -	€ 58.725	23%
Landbouw en natuur	€ 300.000	€ -	€ -	0%
Stadslandbouw en multifunctionele landbouw	€ 250.000	€ -	€ 80.000	32%
Versterken landschappelijke kwaliteit en versterken en uitdragen cultuurhistorische waarden	*1	*1	*1	*1

Realiseren poorten en toeristische overstappunten (en digitale samenhang)	€ 370.000	€ -	€ 67.760	18%
Complementeren recreatief hoofdnetwerk en opheffen knelpunten	€ 660.000	€ 40.000	€ 229.191	41%
Mogelijk maken co-creatief ondernemerschap	*1	*1	*1	*1
Regionaal bijeenbrengen vraag en aanbod energie	*1	*1	*1	*1

TOTAAL	€ 35.395.000	€ 2.317.885	€ 2.817.757	15%
---------------	---------------------	--------------------	--------------------	------------

Over het algemeen bezien liggen de uitgavepatronen op schema, met uitzondering van Groot Wilnis-Vinkeveen en Herprogrammering Westelijke Veenweide. Doordat deze twee projecten een groot aandeel op de totale begroting in het Gebiedsprogramma hebben valt het percentage laag uit, op 15%. Binnen Groot Wilnis-Vinkeveen is extra aandacht nodig voor de inzet van Nota Ruimte-middelen. Door de stuurgroep Groot Wilnis-Vinkeveen is besloten werk te maken van behouden van de NR-gelden t/m 2020 middels het verplichten van deze middelen in 2015. Over de middelen herprogrammering Westelijke Veenweiden (€5,22 miljoen) is nog geen duidelijkheid. Begin 2014 wordt er een opdracht verwacht voor deze middelen. Voor beide projecten is er een risico dat de beschikbare middelen niet volledig benut zullen worden.

De grondaankopen, grondverkoop en ontpachtingen binnen Utrecht-West hebben aanvullend op bovenstaande tabel €4.230.942 gekost en €1.041.588 aan opbrengsten opgeleverd. Zie ook onderstaande tabel. Deze middelen zijn niet meegerekend in bovenstaande tabel, aangezien de middelen worden verrekend via Grond voor Grond.

Opgaven	Aantal ha	Kosten	Opbrengsten
Aankoop / Ontpachting	64,6 ha	€ 4.123.519	-
Verkoop	14,04 ha	€ 107.423	€ 1.041.588

TOTAAL	78,7 ha	€ 4.230.942	€ 1.041.588
---------------	----------------	--------------------	--------------------

3 Dashboard Jaarplan 2013

3.1 Dashboard

Onderstaand dashboard is een samenvatting en geeft inzicht in de stand van zaken per doelstelling m.b.t. de loop van het proces, de fysieke realisatie en de beschikbare middelen. De voortgang van de processtappen is beoordeeld op basis van het Jaarplan Utrecht–West 2013.

3.1.1 Kleurcodering en toelichting

De volgende kleurcodering is gebruikt:

Status	Kleur
Ligt op schema	groen
Kent knelpunten / is vertraagd of uitgesteld	oranje
Ligt stil / ondanks planning nog niet gestart	rood
Conform planning nog niet gestart	grijs
Vervallen / niet van toepassing	zwart

De status van een project wordt bepaald aan de hand van de opgaven geformuleerd in het Jaarplan 2013.

In de kolom ‘% Jaarplan besteed in 2013’ staat het percentage van de middelen uit het Jaarplan 2013 weergegeven dat al is besteed of verplicht (bijvoorbeeld door middel van een subsidieaanvraag). Dit betreft dus het gedeelte van de middelen in het Gebiedsprogramma die geprogrammeerd zijn voor 2013. Het betreft hier alleen de AVP-middelen Utrecht–West en niet de eventuele cofinanciering.

De codering *1 betekent dat er geen middelen beschikbaar zijn vanuit het Gebiedsprogramma. Er is sprake van financiering uit andere bronnen of er is geen sprake van financiering.

3.2 Dashboard integrale gebiedsprojecten

Opgaven	% Jaarplan besteed in 2013	Geplande Resultaten 2013	Proces	Realisatie	Afgerond
Groot Wilnis Vinkeveen (§3.2 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Dick Boogaard					
Projectleider: Ted van Paassen					
Schoon water	26%	<ul style="list-style-type: none"> In 2013 zijn alle contracten voor de geraamde 23,1 km afgesloten. Eind 2015 zijn alle oevers werkelijk aangelegd. 	oranje	oranje	
		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 zijn voor alle watergangen in GWV contracten afgesloten voor waterkwaliteitsbaggeren. Eind 2016 is de uitvoering door grondeigenaren / pachters gereed en is de keur aangepast. 	oranje	oranje	
Beperken bodemdaling		<ul style="list-style-type: none"> Medio 2013 worden per agrariër specifieke afspraken gemaakt over medewerking aan de verminderde drooglegging. Daarnaast worden gestart met kavelruilen om de laagste percelen vrij te spelen voor natuur. 	oranje	oranje	
Veelzijdige natuur		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 is het inrichtingsplan van deelgebied Armenland Ruwiel vastgesteld en is gestart met de voorbereiding van de inrichting. 	groen	oranje	
		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 zijn alle werken in deelgebied Grote Sniep aanbesteed en in uitvoering. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 is het natuurplan voor reservaat Demmerik vastgesteld. 	groen	oranje	
Vitale landbouw		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 worden drie kavelruilen afgerond. Daarnaast is het streven om voor 2013 20 hectare grond in te zetten voor natuur via verwerving of particulier natuurbeheer. 	oranje	oranje	
Weidse recreatie	<ul style="list-style-type: none"> In het voorjaar van 2013 als resultaat van brainstorm lijst met mogelijkheden om recreatie in Groot Wilnis-Vinkeveen een impuls te geven. 	rood	rood		
Wilnisse Bovenlanden (§3.3 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Dick Boogaard					
Projectleider: Linda Groot					
Realiseren van doelen VO/DO	35%	<ul style="list-style-type: none"> April 2013 is er duidelijkheid over haalbaarheid van het natuurondernemerschap en de locatie van de nat schraallanden. Kort daarna wordt het DO vastgesteld. 	groen	oranje	

		<ul style="list-style-type: none"> Bij start van de uitvoering in 2013 is de projectorganisatie herijkt. 	groen	oranje	
		<ul style="list-style-type: none"> Start concrete inrichting Bovenlanden eind 2013. 	groen	oranje	
N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht (§3.5 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Dick Boogaard					
Projectleider: Noëlle van Herp					
Realiseren instandhoudingsdoelen Natura 2000	51%	<ul style="list-style-type: none"> Begin 2013 is een inventarisatie van de inliggende landbouwbedrijven gereed. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> December 2013 ligt er een haalbaar en betaalbaar inrichtingsplan voor het Noorderpark met draagvlak en een uitvoeringsstrategie daarvoor, voorzien van een begroting en een plan voor dekking van de kosten. Hierin is onderbouwd dat de instandhoudingsdoelen Natura2000 duurzaam worden gerealiseerd. 	groen	oranje	
Grond als motor (§3.4 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Dick Boogaard					
Projectleider: Ria Witte					
	Grond voor Grond	<ul style="list-style-type: none"> Medio 2013 is het Grondstrategieplan vastgesteld door Gebiedscommissie en GS en in uitvoering. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> Verwacht wordt dat binnen Utrecht-West in 2013 ongeveer 20 grondtransacties kunnen worden afgehandeld in de diverse deelgebieden binnen de kaders van het Akkoord van Utrecht in 2013. Daarnaast wordt ingezet op verkoop van 4 bedrijfslocaties in 2013 en zullen een aantal BBL-percelen worden verkocht / geruild. 	groen	oranje	
Leader (§3.6 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Wim Groeneweg					
Projectleider: Michelle Poort					
	126%	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 is een strategieplan met de nieuwe ontwikkelingsstrategie voor Leader gereed. 	groen	oranje	
		<ul style="list-style-type: none"> De resterende POP-middelen voor Leader zullen in 2013 worden besteed. Verder ligt de focus voor projecten uit de periode 2007-2013 op de mooie resultaten van Leader naar buiten te brengen door bijvoorbeeld excursies, de Leaderfilm, website en nieuwsbrieven. 	groen	groen	✓

3.3 Dashboard Groen en Blauw Utrecht–West

Opgaven	% Jaarplan besteed in 2013	Geplande Resultaten 2013	Proces	Realisatie	Afgerond
Een duurzaam bodem- en watersysteem (§4.2 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Dick Boogaard					
Projectleider: Jos Geenen (buiten integrale gebiedsprojecten)					
Afremsen bodemdaling en realiseren duurzaam watersysteem	2%	• De gebiedscommissie adviseert de provincie over inzet onderwaterdrainage naar aanleiding van de resultaten van de kleinschalige pilots in de Keulervaart en Groot Wilnis–Vinkeveen.	groen	groen	✓
		• Start van diverse pilots op het vlak van bodem- en waterbeheer met het VIC.	oranje	oranje	
Realiseren schoon water	*1	• Advies van Gebiedscommissie aan provincie Utrecht over vervolg pilots groenblauwe diensten.	grijs	grijs	
Tegengaan verdroging natuurgebieden binnen EHS	PM	• Medio 2013 is de opdrachtformulering van de provincie voor de verdrogingsaanpak gereed.	groen	oranje	
		• In 2013 zijn de herstelstrategieën voor natuurbeschermingswetgebieden geformuleerd.	groen	groen	✓
Behoud en ontwikkeling van natuur (§4.3 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder Dick Boogaard					
Projectleider: Jos Geenen (buiten integrale gebiedsprojecten)					
Realiseren herijkte EHS	*1	• Eind 2013 is meer helderheid verkregen over voorwaarden en ruimte in regelgeving waarbinnen natuurondernemerschap een optie is.	groen	groen	✓
Invulling geven aan Groene contour	*1	• In 2013 discussie en besluit over de vraag welke rol de Gebiedscommissie heeft bij de ontwikkeling van de Groene Contour in Utrecht–West.	groen	groen	

3.4 Dashboard Vitaal en beleefbaar Utrecht-West

Opgaven	% Jaarplan besteed in 2013	Resultaten 2013	Proces	Realisatie	Afgerond
Versterken landbouw (§5.2 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Henk Veldhuizen					
Projectleider: Jos Geenen (buiten integrale gebiedsprojecten)					
Uitvoering landbouwstructuur versterking	9%	<ul style="list-style-type: none"> Plan van aanpak Linschoterwaard voorjaar 2013 gereed, met start uitvoering daarna. 	grijs	grijs	
Duurzame landbouw en innovatie	86%	<ul style="list-style-type: none"> Een goed lopend project Duurzaam bodembeheer waar kennis en ervaring mee wordt opgebouwd die in Utrecht-West volop gebruikt kan worden. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren project integrale erfscans in 2013. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> In 2013 worden aanvullende maatregelen opgenomen in de provinciale stikstofverordening. 	groen	grijs	
Landbouw en energie	59%	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 zijn de opgave 'landbouw en energie' en de kans 'vraag en aanbod energie' uitgewerkt in een programma en is gestart met de uitvoering ervan. 	groen	groen	
		<ul style="list-style-type: none"> Diverse activiteiten / projecten op het gebied van energiebesparing en de productie van duurzame energie. 	groen	groen	
		<ul style="list-style-type: none"> Aanbieding aan de landbouwsector voor deelname aan de landelijke regeling voor asbestsanering en zonnepanelen. 	groen	groen	✓
Landbouw en natuur	0%	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 zijn diverse voorstellen voor verbeteren leefgebied van specifieke soorten geschreven. 	rood	rood	
Stadslandbouw en multifunctionele landbouw	53%	<ul style="list-style-type: none"> Kansen voor bedrijven in recreatiegebieden zijn verkend eind 2013. 	oranje	oranje	
Versterken landschap en cultuurhistorie (§5.3 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Luc Mur					
Projectleider: Carine Nieman					
Versterken landschappelijke kwaliteit en Integraal	*1	<ul style="list-style-type: none"> Doelstellingen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam worden meegenomen bij de realisering van nieuwe toeristische overstappunten en poorten. 	groen	groen	

versterken en uitdragen cultuurhistorische waarden		<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 is een win-win project opgestart ten behoeve van landgoederen in de Vechtstreek. 	oranje	oranje	
Ontwikkelen recreatie (§5.4 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Luc Mur					
Projectleider: Carine Nieman					
Realiseren poorten en toeristische overstappunten (TOP's) (en digitale samenhang)	23%	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 zijn er drie toeristische overstappunten aangelegd. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> Medio 2013 is een plan van aanpak toeristische overstappunten en poorten gereed (inclusief kaart met bestaande en gewenste locaties) en is een start gemaakt met de uitvoering ervan. 	groen	groen	✓
		<ul style="list-style-type: none"> Toeristische overstappunten en poorten in Utrecht-West zijn gekoppeld aan diverse toeristische portals. 	groen	groen	✓
Complementeren recreatief hoofdnetwerk en opheffen knelpunten	76%	<ul style="list-style-type: none"> Diverse knelpunten in het fiets- en wandelroutenetwerk zijn opgeheven. 	groen	oranje	
Versterken ondernemerschap (§5.5 Gebiedsprogramma)					
Projectleider: Marieke Leentvaar					
Mogelijk maken co-creatief ondernemerschap	*1	<ul style="list-style-type: none"> Organisatie van één of enkele grotere bijeenkomsten rondom co-creatief ondernemerschap in 2013. 	groen	groen	
		<ul style="list-style-type: none"> Inspireren uitvoering, ontwikkelen projecten en organiseren van activiteiten met kennisinstellingen. 	grijs	grijs	
Stimuleren energiebesparing en -opwekking (§5.6 Gebiedsprogramma)					
Portefeuillehouder: Joris Hogenboom					
Projectleider: Jos Geenen					
Regionaal bijebrengen vraag en aanbod energie	*1	<ul style="list-style-type: none"> Eind 2013 is een aantal netwerk- en themabijeenkomsten georganiseerd op het vlak van bijebrengen vraag en aanbod van energie. 	groen	groen	

4 Toelichting per maatregel Jaarplan 2013

Door middel van de kleuren in het dashboard wordt snel duidelijk wat de status is van de diverse opgaven / kansen. Hier volgt een korte toelichting op de onderwerpen met een korte omschrijving van de doelstelling (D), de voortgang van het proces gedurende 2013 (P) en het in 2013 behaalde fysieke resultaat (R). Voorafgaand aan elke opgave wordt de financiële doelstelling van de in het jaarplan begrote middelen (D) en de besteding in 2013 (€) weergegeven. De symbolen zijn gearceerd met de in het dashboard gebruikte kleurcodering.

4.1 Integrale gebiedsprojecten

4.1.1 Groot Wilnis–Vinkeveen

Besteding middelen

- Voor Groot Wilnis–Vinkeveen is €3,08 miljoen begroot in het Jaarplan 2013. In totaal is €17,00 miljoen aan AVP–middelen beschikbaar in het gebiedsprogramma.
- Van de in het middelen is €799.512 verplicht in 2013. Deze middelen worden besteed aan inrichting van de Grote Sniep, aanleg van de ecopassage N212 en proceskosten. In totaal is gedurende de periode 2012–2013 nagenoeg €2 miljoen aan middelen verplicht om te investeren in Groot Wilnis–Vinkeveen. Hiervan is €1,3 miljoen uitgegeven per 15 november 2013. Ten opzichte van de totale financiële opgave voor Groot Wilnis–Vinkeveen t/m 2015 is 10% verplicht. Werkelijke uitvoeringskosten worden verwacht m.b.t. inrichting Armenland–Ruwiel en Demmerik. Ook in peilvak 9 worden maatregelen verwacht. Er is een aanzienlijk risico dat niet alle middelen zijn verplicht in 2015 (o.a. bedrijfsverplaatsing, bedrijfsbeëindiging, proceskosten). Wel is door de Stuurgroep GWV besloten werk te maken van behoud NR–geldens t/m 2020 middels verplichten voor 2015.

Realisatie Opgaven 2013

Natuurvriendelijke oevers

- In 2013 zijn alle contracten met agrariërs voor de geraamde 23,1 km afgesloten. Eind 2015 zijn alle oevers werkelijk aangelegd.
- Zowel de subsidieaanvragen die door AGV worden gedaan als de contractafsluiting door Watermaatwerk en ANV de Utrechtse Venen lopen naar wens. Wel is de interesse tot op heden beperkt
- Er zijn tot op heden voor 8 km natuurvriendelijke oevers contracten afgesloten (stand per 1 november 2013).

Waterkwaliteitsbaggeren

- Eind 2013 zijn voor alle watergangen in Groot Wilnis–Vinkeveen (ca. 263 ha) contracten afgesloten voor waterkwaliteitsbaggeren. Eind 2016 is de uitvoering door grondeigenaren / pachters gereed en is de keur aangepast.

-
- P** Door ANV de Utrechtse Venen zijn in 2012/2013 zijn voor een deel van de 550 km poldersloot in Groot Wilnis-Vinkeveen (secundaire en tertiaire watergangen) contracten afgesloten met 37 agrariërs voor het baggeren van watergangen. Ook zijn met BBL afspraken gemaakt over het baggeren van watergangen door 28 pachters. In totaal is voor 174 ha van de ca. 263 ha water in Groot Wilnis-Vinkeveen subsidie aangevraagd. Van een negental verdachte agrarische locaties zijn aanvragen ontvangen, maar nog geen afspraken vastgelegd (voor de niet-verspreidbare bagger) in afwachting van de nog op te stellen bodemkwaliteitskaart. Daarnaast hebben de gemeenten en SBB een aantal verdachte locaties.

De nog te subsidiëren opgave betreft 89 ha. Staatsbosbeheer (36 ha) stelt voor haar eigen sloten een baggerplan op dat onderdeel is van het Natuurplan Demmerik. Met stichting De Bovenlanden, de twee gemeenten, recreatieschap en provincie (samen 13 ha) worden nog contracten afgesloten. Van 29 agrariërs is nog geen aanvraag ontvangen (40 ha).

- R** Er is voor 66% van de totale opgave aan baggercontracten afgesloten. Er zijn 14 meldingen van agrariërs en een melding van BBL ontvangen dat zij aan het baggeren zijn.

Verminderde drooglegging

- D** Medio 2013 worden per agrariër specifieke afspraken gemaakt over medewerking aan de verminderde drooglegging. Daarnaast worden gestart met kavelruilen om de laagste percelen vrij te spelen voor natuur.
- P** In april en november 2013 is een gebiedsavond georganiseerd met agrariërs over peilvak 9. In oktober 2013 hebben agrariërs uit Peilvak 9 nagedacht over hun bijdrage aan de realisatie van de natuuropgave, beperking bodemdaling en landbouwstructuurversterking. De zogenaamde gereedschapskist met instrumenten ter ondersteuning van deze doelen is gevuld. Het kavelruilproces in Peilvak 9 is nog niet opgestart in 2013. Wel zijn er voorbereidingen getroffen.
- R** Er zijn nog geen afspraken vastgelegd over medewerking aan de verminderde drooglegging.

Armenland Ruwiel

- D** Eind 2013 is het inrichtingsplan van deelgebied Armenland Ruwiel vastgesteld en is gestart met de voorbereiding van de inrichting.
- P** De doelen en uitgangspunten van dit inrichtingsplan zijn december 2012 vastgesteld door de Stuurgroep Groot Wilnis-Vinkeveen. Met de grondeigenaar van het buffergebied rondom Armenland Ruwiel zijn intussen afspraken gemaakt over het beheren van zijn eigen gronden als natuur. Dit proces heeft meer tijd gekost, waardoor we nu in de voorontwerp fase van het inrichtingsplan zijn en toe werken naar het definitieve ontwerp van het inrichtingsplan.
- R** Het inrichtingsplan is nog niet gereed maar wordt naar verwachting in het voorjaar 2014 vastgesteld. Daarna wordt gestart met de voorbereiding van de inrichting.

Grote Sniep

- Eind 2013 zijn alle werken in deelgebied Grote Sniep aanbesteed en in uitvoering (betreft vastgestelde inrichtingsplan, Grote Sniep fase 1).
- De vergunningsaanvragen en bestemmingswijzigingen voor de Grote Sniep fase 1 zijn ingediend en verleend. Een recreatief initiatief vraagt om een uitgebreidere procedure en volgt een procedure los van de inrichting van de natuur. Uitvoering voor de natuurinrichting is dit najaar gestart.
- Uitvoering start december 2013 / januari 2014.

Reservaat Demmerik

- Eind 2013 is het natuurplan voor reservaat Demmerik vastgesteld.
- Door bureau Bui–tegewoon is in samenwerking met de ANV de Utrechtse Venen en Staatsbosbeheer een visie ontwikkeld op de weidevogeldoelstelling in relatie tot de ecologische verbindingen. Op deze wijze wordt een optimale samenhang tussen reservaatgebied en omliggend agrarisch weidevogelgebied gerealiseerd. De visie is gedragen onder de partijen die sinds het voorjaar samenwerken aan de ontwikkeling van het Natuurplan Demmerik. De visie is richtinggevend voor het ontwerpproces en is onderdeel van het Programma van Eisen (PvE). Voor het eind van het jaar zal een eerste ontwerpessie plaatsvinden.
- Omdat meer tijd is genomen voor het ontwikkelen van een visie zal het natuurplan in het voorjaar 2014 gereed zijn en worden vastgesteld. Eind 2013 heeft een eerste ontwerpessie plaatsgevonden.

Kavelruil

- Eind 2013 worden drie kavelruilen afgerond. Daarnaast is het streven om voor 2013 20 hectare grond in te zetten voor natuur via verwerving of particulier natuurbeheer.
- Er is een kavelruilcoördinator aangesteld vanuit Stivas voor het realiseren van de kavelruil Veldwetering in Groot Wilnis–Vinkeveen. Hij is in mei gestart met deze kavelruil. Er is hier nog geen concrete kavelruil gerealiseerd.
- Er zijn nog geen kavelruilen gerealiseerd in Groot Wilnis–Vinkeveen.

Weidse recreatie

- In het voorjaar van 2013 als resultaat van brainstorm lijst met mogelijkheden om recreatie in Groot Wilnis–Vinkeveen een impuls te geven.
- Er is nog geen brainstorm voorbereid om de recreatie een impuls te geven. Wel wordt samen met een agrarisch ondernemer nagedacht over bouw van een torentje met recreatieve voorzieningen.
- Er is nog geen alternatief recreatief plan opgesteld voor Groot Wilnis–Vinkeveen.

4.1.2 Wilnisse Bovenlanden

Middelen

- Voor de Wilnisse Bovenlanden is €1,48 miljoen begroot in het Jaarplan 2013. In totaal

is voor de Wilnise Bovenlanden €4,88 miljoen beschikbaar in het gebiedsprogramma.

- € Van de in het Jaarplan 2013 begrote middelen is €512.849 verplicht aan proceskosten, aanvullende baggerkosten en aan de ecopassage N212. Middelen voor uitvoering Wilnise Bovenlanden zullen worden verplicht vanaf zomer 2014 (1e fase), m.u.v. baggeren en ecopassage N212. Start 2e fase is nog niet bepaald. Dit is mede afhankelijk van wanneer overige gronden worden verworven. Toegekende middelen zijn bedoeld voor 1e fase. Echter, huidige beschikbare middelen zijn naar verwachting toereikend om gehele inrichting te financieren.

Doelstellingen

Vaststellen Definitief Ontwerp (DO)

- D April 2013 is er duidelijkheid over haalbaarheid van het natuurondernemerschap en de locatie van de nat schraallanden. Kort daarna wordt het DO vastgesteld.
- P Proces heeft gedurende 2013 vertraging opgelopen, doordat het proces rondom het natuurondernemerschap meer tijd vroeg dan verwacht. In de zomer van 2013 is een gezamenlijke verklaring ondertekend door de partijen betrokken bij het natuurondernemerschap. December 2013 geven beide natuurondernemers op basis van nadere bedrijfseconomische uitwerkingen aan of zij hun gronden definitief willen omvormen naar particulier natuurbeheer, waarna begin 2014 het Definitief Ontwerp wordt vastgesteld.
- R Vaststelling van het Definitief Ontwerp zal begin 2014 plaatsvinden, na duidelijkheid over het natuurondernemerschap.

Herijking projectorganisatie

- D Bij start van de uitvoering in 2013 is de projectorganisatie herijkt.
- P November 2013 wordt in de stuurgroep Bovenlanden gesproken over herijking van de projectorganisatie.
- R De herijking van de projectorganisatie wordt opgepakt bij de start van uitvoering. De uitvoering staat gepland voor september 2014.

Start inrichting

- D Start concrete inrichting Bovenlanden eind 2013.
- P De inrichting start pas in de zomer van 2014, vanwege uitloop van het proces om te komen tot een Definitief Ontwerp.
- R Idem.

4.1.3 N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht

Middelen

- Voor N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht¹ is €0,30 miljoen begroot in het Jaarplan 2013. In totaal is voor N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht €3,81 miljoen beschikbaar in het gebiedsprogramma, waarvan €0,2 miljoen proceskosten voor 2013.
- Van de in het Jaarplan 2013 begrote middelen is €154.370 verplicht aan proceskosten, waaronder kosten voor een fosfaatonderzoek, onderzoek agrarische effecten, eco-hydrologisch advies en onderzoek gevolgen extra peilvak.

Doelstellingen

Inventarisatie inliggende landbouwbedrijven

- Begin 2013 is een inventarisatie van de inliggende landbouwbedrijven gereed.
- In maart is een informatieavond georganiseerd voor alle inwoners en eigenaren in het gebied waarbij een toelichting is gegeven over het uit te voeren watergebiedsplan en de te realiseren overheidsdoelen m.b.t. Natura2000/EHS. Vervolgens is gestart met het voeren van gesprekken door de vertrouwenspersoon en de grondmedewerker met de 5 inliggende agrariërs met een actieve bedrijfsvoering om te peilen of verplaatsing van het bedrijf –al dan niet binnen het gebied– een mogelijkheid is en wat de wensen zijn van de agrariër. Vanaf begin juni wordt de derde ronde gesprekken gevoerd en wordt duidelijker of verplaatsing een reële optie is
- Op basis van de gespreksronden is duidelijk geworden wat de wensen en mogelijkheden van de inliggende landbouwbedrijven zijn.

Inrichtingsplan

- December 2013 ligt er een haalbaar en betaalbaar inrichtingsplan voor N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht met draagvlak en een uitvoeringsstrategie daarvoor, voorzien van een begroting en een plan voor dekking van de kosten. Hierin is onderbouwd dat de instandhoudingsdoelen Natura2000 duurzaam worden gerealiseerd.
- Een eerste opzet van het inrichtingsplan is in voorbereiding. Begin juli is een bestuurlijke terugkoppeling gegeven waarbij de kansen en knelpunten in beeld zijn gebracht. In september is er een kompasnotitie opgesteld. Dit betreft een eerst richting voor een haalbaar inrichtingsplan dat voldoende basis biedt voor het peilbesluit. In november/december zal bestuurlijk overleg plaatsvinden waarbij het inrichtingsplan op hoofdlijnen besproken en vastgesteld gaat worden. Dit inrichtingsplan op hoofdlijnen biedt voldoende basis voor het waterschap om een WGP/peilbesluit te kunnen nemen waarmee de N2000-doelen kunnen worden gerealiseerd. De kosten en dekking zijn nog niet uitgewerkt. In 2014 zal dit inrichtingsplan op hoofdlijnen uitgewerkt worden tot een gedetailleerder plan.

De provincie Utrecht heeft in 2013 ruim €1,6 miljoen Life+-subsidie voor

¹ In het Jaarplan Utrecht-West 2013 wordt dit gebiedsproject nog Noorderpark genoemd.

natuurherstelwerkzaamheden in N2000 Oostelijke Vechtplassen en Botshol. Legakkers worden hersteld en op verschillende plaatsen wordt de voedselrijke bovengrond verwijderd. Ook wordt gebaggerd. Met de herstelwerkzaamheden worden flora en fauna, die van oudsher thuishoren in het laagveengebied, teruggebracht. Denk hierbij aan karakteristieke open wateren met kranswieren, krabbenscheer en fonteinkruiden. En ook aan de terugkeer van moerasvogelsoorten, unieke insecten en bijzondere graslandsoorten.

 Het inrichtingsplan op hoofdlijnen is begin 2014 gereed.

4.1.4 Grond als motor

Middelen

 De middelen voor grondverwerving komen uit Grond voor Grond en worden niet verantwoord binnen het Gebiedsprogramma Utrecht-West.

 Er is in 2013 €4,1 miljoen besteed voor verwerving / ontpachting van 64,6 ha. Er is €0,93 miljoen opgebracht middels verkoop van 14,0 ha, waaronder één bebouwd perceel.

Doelstellingen

Grondstrategieplan

 Medio 2013 is het Grondstrategieplan (GSP) vastgesteld door Gebiedscommissie en GS en in uitvoering.

 De Gebiedscommissie heeft het Grondstrategieplan op 13 juni 2013 vastgesteld. Conform planning wordt deze in maart 2014 vastgesteld in Provinciale Staten, als onderdeel van het provinciale Grondplan tegelijk met het GSP van Utrecht-Oost.

 Er is gestart met de uitvoering van het Grondstrategieplan, vooral op het gebied van verkoop van categorie C-gronden (BBL-gronden die tegen marktwaarde actief verkocht zullen worden). Voor de diverse deelgebieden is gestart met het opstellen van gronduitvoeringsplannen.

Grondaankoop en -verkoop

 Verwacht wordt dat binnen Utrecht-West in 2013 ongeveer 20 grondtransacties (aankoop/verkoop/ruiling) kunnen worden afgehandeld in de diverse deelgebieden binnen de kaders van het binnenkort vast te stellen GSP in 2013. Daarnaast wordt ingezet op openbare verkoop van 4 gebouwenlocaties in GMN-oost in 2013.

 Er zijn per 1 november 2013 zeventien lopende aankooptrajecten en dertien lopende verkooptrajecten en 4 kavelruilen. Ook loopt er nog één ontpachting. Van de 35 onderhanden transacties zijn ongeveer 6 in de tweede helft van 2013 voorgelegd aan de provincie. Van de overige transacties, die ofwel eerste helft van 2013 of voordien zijn voorgelegd zijn nog de volgende kwalificaties aan te brengen: 3 liggen stil om reden dat de verkoper niet wil of zich nog moet bezinnen op welke grond aangekocht moet worden (gemeente), bij 5 dossiers zijn door de eigenaren extra eisen gesteld, die de onderhandeling bemoeilijken, 4 dossiers wachten op uitsluitel van HDSR, 3 dossiers bevinden zich in een afrondende fase, van de 3 woningdossiers staan nu 2

woningen te koop bij de makelaar, Van de overige 11 transacties kan worden aangegeven dat ze in behandeling zijn, maar grosso modo zijn er geen verdere specificatie te geven.

- Er is in 2013 een geheel bedrijf van circa 44,8 ha verworven met gebruikmaking van subsidie bedrijfsverplaatsing in Groot Wilnis-Vinkeveen. Deze verwerving is voorbereid in 2011 en 2012 en uiteindelijk geëffectueerd in maart 2013. Daarnaast is 19,8 ha grond van SBB pachtvrij gemaakt in de Bethunepolder. Eén van de vier gebouwenlocaties in GMN-Oost is verkocht in 2013, twee arealen in Noorderpark en één areaal in Vianen van samen 14,0 ha.

4.1.5 Leader Weidse Veenweiden

Middelen

- Voor Leader Weidse Veenweiden is €0,76 miljoen begroot in het Jaarplan 2013 (inclusief 50% cofinanciering). Dit zijn eveneens de middelen die beschikbaar zijn binnen het gebiedsprogramma voor de POP2-periode 2007-2013.
- Alle AVP- en POP2-middelen zijn verplicht binnen subsidiebeschikkingen. In totaal waren meer POP-middelen beschikbaar dan de begrote €240.000 onder andere door vrijval van eerder toegekende middelen. Hierdoor komt de totale realisatie van de AVP- en POP2-middelen op 126%.

Doelstellingen

Ontwikkelingsplan Leader

- Eind 2013 is een strategieplan met de nieuwe ontwikkelingsstrategie voor Leader gereed.
- De landelijke en regionale voorbereiding op POP3 loopt nog tot in 2014. Door de plaatselijke groep Leader wordt hierin geparticipeerd en worden voorbereidingen op de POP3-periode getroffen. Gezamenlijk met de Gebiedscommissie worden ambities voor de POP3-middelen verzameld.
- Het ontwikkelingsplan Leader voor de POP3-periode is nog niet opgesteld omdat de landelijke en regionale voorbereidingen op POP3 nog niet zijn afgerond.

Projecten

- De resterende POP-middelen voor Leader zullen in 2013 worden besteed. Verder ligt de focus voor projecten uit de periode 2007-2013 op de mooie resultaten van Leader naar buiten te brengen door bijvoorbeeld excursies, de Leaderfilm, website en nieuwsbrieven.
- Alle leadermiddelen zijn opgenomen in subsidiebeschikkingen.
- Er zijn vijf leaderprojecten gesubsidieerd vanuit het huidige gebiedsprogramma:
- Aanleg stiltetuin en openstelling St. Victorkerk IJsselstein
 - Rustpunten in de Utrechtse Venen en de Waarden
 - TIP/TOP Vinkeveen (ook middelen Utrecht-West, thema recreatie ingezet)
 - Torenrestaurant 'De Bonte Toren' in Groot Wilnis-Vinkeveen (ook middelen

- Utrecht–West, gebiedsproces Groot Wilnis–Vinkeveen ingezet
- Wandelroutenetwerk Utrecht–West, onderdeel A (de Venen en de Utrechtse Waarden) (ook middelen Utrecht–West, thema recreatie ingezet)

De resultaten van Leader worden naar voren gebracht via de Leaderfilm, nieuwsbrieven, mailing, de gebiedsbijeenkomst (ontwerpatelier) op 27 september 2013 en de website www.leaderweidseveenweiden.nl.

4.2 Groen en Blauw Utrecht–West

4.2.1 Een duurzaam bodem- en watersysteem

Middelen

- Voor een duurzaam water- en bodemsysteem is €2,00 miljoen begroot in het Jaarplan 2013. In totaal is in het gebiedsprogramma €5,46 miljoen beschikbaar gesteld: voor het Veenweide Innovatiecentrum (€0,24 miljoen) en de nog te programmeren middelen westelijke veenweiden (€5,22 miljoen). De korting als gevolg van het wegvallen van Zegveld–Noord is hierin meegenomen. De gebiedscommissie moet nog een opdracht krijgen voor de inzet van de nog te programmeren middelen westelijke veenweiden. De provincie heeft de regeling onderwaterdrainage vastgesteld. De beschikbare middelen voor deze regeling komen uit de middelen westelijke veenweiden. De Agrarische Natuurvereniging De Utrechtse Venen bereidt momenteel een subsidieaanvraag voor het uitvoeren van de regeling in Zegveld–Noord voor. De middelen voor Maarsseveen–Westbroek zijn ondergebracht bij N2000 Oostelijke Vechtplassen Utrecht. De middelen voor tegengaan verdroging natuurgebieden binnen de EHS zijn nog niet verdeeld tussen Utrecht–West en Vallei en Heuvelrug en staat om deze reden nog PM.
- Er is €40.000 besteed van de middelen voor het VIC aan het onderzoek rietteelt in relatie tot waterbeheer en het project veenwijzer. De aanvraag van ANV de Utrechtse Venen bedraagt ongeveer €200.000. Er worden nog opdrachten verwacht voor de nog te programmeren middelen westelijke veenweiden en voor het tegengaan van verdroging van natuurgebieden. Er zijn middelen voor beide maatregelen beschikbaar, maar er is een risico dat middelen niet worden besteed voor 2015, aangezien hiervoor nog geen opdracht is ontvangen / nog geen concrete projecten zijn aangedragen.

Doelstellingen

Onderwaterdrainage

- De gebiedscommissie adviseert de provincie over inzet van onderwaterdrainage naar aanleiding van de resultaten van de kleinschalige pilots in de Keulervaart en Groot Wilnis–Vinkeveen.
- De pilots zijn eind 2012 afgerond, de onderzoeksresultaten zijn overwegend positief. ANV de Utrechtse Venen bereid een subsidieaanvraag voor aanleg van onderwaterdrainage in Zegveld–Noord en Groot Wilnis–Vinkeveen voor. In beide gebieden gaat het om globaal 200 ha onderwaterdrainage.

-
- Vanuit het Programmabureau wordt actief meegedacht over juiste inzet en uitvoering van de grootschalige regelingen in Zegveld-Noord en Groot Wilnis-Vinkeveen.

Pilots bodem- en waterbeheer

- Start van diverse pilots en innovaties op het vlak van bodem- en waterbeheer met het Veenweide Innovatie Centrum.
- Er is nog geen voorstel vanuit de gebiedscommissie gedaan voor besteding van deze middelen. Vanuit de provincie is nog geen opdracht verleend voor deze middelen. Voor tijdige besteding van de middelen is het van belang hier op korte termijn op te anticiperen. Het programmabureau en het VIC zijn inmiddels begonnen een uitvoeringsprogramma op te stellen. Binnen de Innovatieraad Duurzaam Bodembeheer (onderdeel van project Duurzaam Bodembeheer) wordt invulling gegeven aan diverse pilots.
- Vanuit de provincie Utrecht zijn een tweetal onderzoeken gefinancierd: Rietteelt en Veenwijzer. Zie verder bovenstaand.

Vervolg pilots groenblauwe diensten

- Advies van gebiedscommissie aan provincie Utrecht over vervolg pilots groenblauwe diensten. Provincie zal besluit nemen over vervolg.
- Er is geen advies vanuit de gebiedscommissie opgesteld, omdat groenblauwe diensten een plek krijgen in het nieuwe agrarisch natuurbeheer dat nu in kader van het GLB/POP3 wordt ontwikkeld.
- Groenblauwe diensten worden meegenomen in het ambitiedocument POP3. Er zijn op dit moment geen nieuwe groenblauwe diensten aan te vragen in Utrecht-West

Opdrachtformulering verdrogingsaanpak

- Medio 2013 is de opdrachtformulering voor de verdrogingsaanpak van de provincie aan de gebiedscommissie gereed. Provincie is hiervan trekker.
- Door de provincie is een opdrachtformulering voor de verdrogingsaanpak buiten de gebiedsprojecten geformuleerd gekoppeld aan de herstelstrategieën voor NB-wet gebieden. Begin 2014 zal de gebiedscommissie een opdracht ontvangen vanuit de provincie voor het oppakken van dit onderwerp.
- Idem

Herstelstrategieën voor natuurbeschermingswetgebieden

- In 2013 zijn de herstelstrategieën voor natuurbeschermingswetgebieden geformuleerd. Provincie is hiervan trekker.
- De provincie heeft herstelstrategieën geformuleerd voor alle NB-wetgebieden in Utrecht-West. Begin 2014 zal de gebiedscommissie een opdracht ontvangen vanuit de provincie voor het oppakken van dit onderwerp.
- Idem

4.2.2 Behoud en ontwikkeling van natuur

Middelen

- Voor realiseren van de herijkte EHS zijn buiten de gebiedsprojecten geen inrichtingsmiddelen beschikbaar. De middelen voor grondverwerving verlopen via Grond-voor-Grond. Tevens zijn voor de groene contour geen provinciale middelen beschikbaar.

Doelstellingen

Natuurondernemerschap

- Eind 2013 is meer helderheid verkregen over voorwaarden en ruimte in regelgeving waarbinnen natuurondernemerschap een optie is.
- In de Wilnise Bovenlanden is de afgelopen jaren gekeken hoe twee natuurondernemers zijn in te passen in het natuurontwikkelingsgebied met draagvlak bij alle betrokken partijen. In juli 2013 is de Verklaring natuurondernemerschap getekend. In december is er een go/no go moment voor de natuurondernemers. Het is belangrijk dat natuurondernemerschap ook financieel haalbaar is.
- Idem

Groene Contour

- In 2013 discussie en besluit over de vraag welke rol de Gebiedscommissie heeft bij de ontwikkeling van de Groene Contour in Utrecht-West. Besluit via Koplopergroep Akkoord van Utrecht.
- Eind april is er een eerste gesprek geweest hierover met gedeputeerde Krol. Eind mei is wederom met gedeputeerde Krol gesproken over betekenis en uitwerking van de status van de Groene Contour.
- De gebiedscommissie heeft geen opdracht van de provincie bij de ontwikkeling van de Groene Contour. Enige procesinzet om initiatieven vanuit het gebied te ondersteunen is mogelijk. De provincie stelt geen investeringsgelden beschikbaar.

4.3 Vitaal en beleefbaar Utrecht-West

4.3.1 Versterken landbouw

Middelen

- Voor versterken landbouw is in het Jaarplan 2013 €1,15 miljoen begroot, opgesplitst in uitvoering landbouwstructuurverbetering (€0,40 miljoen), duurzame landbouw en innovatie (€0,40 miljoen), landbouw en energie (€0,10 miljoen), landbouw en natuur (€0,10 miljoen) en stadslandbouw en multifunctionele landbouw (€0,15 miljoen). In totaal is voor versterken landbouw €2,34 miljoen aan provinciale subsidiemiddelen beschikbaar in het gebiedsprogramma.
- Voor duurzame landbouw en innovatie is in totaal €343.310 besteed: voor een reservering voor de regeling duurzame stallen Groot Wilnis-Vinkeveen (€120.000) en

het project duurzaam bodembeheer Utrecht-West (€223.310). Voor uitvoering van landbouwstructuurverbetering worden begin 2014 twee opdrachten verstrekt voor het uitvoeren van Verkavelen voor Groei. Vanuit landbouw en energie wordt een haalbaarheidsonderzoek à €33.750 gefinancierd en een onderzoek door NMU naar de knelpunten en kansen voor duurzame energie (€24.975). Op stadslandbouw en multifunctionele landbouw is €30.000 verplicht voor Boerderij in de Kijker en €50.000 voor Bezoekboerderij Geertjeshoeve. Op de opgave landbouw en natuur zijn geen middelen verplicht.

Doelstellingen

MAP Linschoterwaard

- Plan van aanpak Linschoterwaard voorjaar 2013 gereed, met start uitvoering daarna.
- Vanwege beperkte capaciteit is er door het Programmabureau Utrecht-West voor gekozen om het Plan van aanpak Linschoterwaard pas verder op te pakken in 2014.
- Idem

Duurzaam bodembeheer

- Een goed lopend project Duurzaam bodembeheer waar kennis en ervaring mee wordt opgebouwd over de mineralenkringloop.
- Het project Duurzaam bodembeheer is in februari 2013 beschikt. Het programmabureau is nauw betrokken bij de uitvoering van dit project. Vanwege het grote belang van het project worden diverse gebiedspartijen nauw betrokken. Inmiddels is een Innovatieraad Duurzaam bodembeheer opgericht.
- Idem

Integrale erfscans

- Uitvoeren project integrale erfscans in 2013.
- De regeling is in juni 2013 opengesteld voor agrariërs in Utrecht-West. De regeling is opengesteld tot 1 februari 2014.
- In 2013 hebben 33 agrariërs subsidie ontvangen voor het uitvoeren van een erfscan.

Stikstofverordening

- In 2013 worden aanvullende maatregelen opgenomen in de provinciale stikstofverordening door de provincie Utrecht.
- Het project Duurzaam Bodembeheer is onder andere gericht op het verminderen van de ammoniak emissie. Daarnaast zullen door de Stuurgroep Landbouw innovatieve voorstellen worden ontwikkeld gebaseerd op de voorstellen die al zijn opgesteld voor Nieuwkoopse Plassen en de Oostelijke Vechtplassen. Zo wordt onder het thema Landbouw en Milieu (LaMi) momenteel een voorstel uit met als doel de stikstofverliezen bij de aanwending van mest te verminderen.
- Gelet op de ontwikkelingen in kader van de PAS acht de provincie het momenteel niet opportuun om nieuwe maatregelen in de stikstofverordening op te nemen. Er zijn nog

geen aanvullende maatregelen opgenomen.

Programma energie

- Eind 2013 zijn de opgave 'landbouw en energie' en de kans 'vraag en aanbod energie' uitgewerkt in een programma en is gestart met de uitvoering ervan.
- De opgave is uitgewerkt binnen de werkgroep energie. Door NMU is een onderzoek uitgevoerd naar de kansen en knelpunten voor duurzame energie in de regio
- Er is een programma geschreven door NMU. De werkgroep energie ondersteunt aan de hand van dit programma ondernemers en terreineigenaren bij de realisatie van projecten.

Projecten energiebesparing / productie van duurzame energie

- Diverse activiteiten / projecten op het gebied van energiebesparing en de productie van duurzame energie.
- Er zijn diverse subsidieaanvragen in voorbereiding binnen de werkgroep energie
- Er is een haalbaarheidsonderzoek aangevraagd voor een vergasser-warmte krachtkoppeling op basis van lokaal riet voor een glastuinbouwbedrijf in Mijdrecht.

Landelijke regeling voor asbestsanering en zonnepanelen

- Aanbieding aan de landbouwsector voor deelname aan de landelijke regeling voor asbestsanering en zonnepanelen.
- Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd om agrariërs in het gebied te interesseren voor deze regeling.
- Idem.

Verbeteren leefgebieden

- Eind 2013 zijn diverse voorstellen voor verbeteren leefgebied van specifieke soorten geschreven.
- Er zijn nog geen voorstellen geschreven. Vanwege andere prioriteiten is aan het onderwerp beperkt aandacht besteed.
- Idem.

Bedrijven in recreatiegebieden

- Kansen voor bedrijven in recreatiegebieden zijn verkend eind 2013.
- Er is nog geen verkenning uitgevoerd naar kansen voor bedrijven in het recreatiegebied rondom Utrecht. Ondernemers met verbredingsplannen worden door de Stuurgroep RodS doorverwezen naar het programmabureau voor ondersteuning. Wel is er een subsidieaanvraag beschikbaar voor het project Boerderij in de Kijker en is er een subsidieaanvraag in procedure voor een bezoekboerderij nabij Haarzuilens.
- Idem.

4.3.2 Versterken landschap en cultuurhistorie

Middelen

- € Er zijn in het gebiedsprogramma geen middelen beschikbaar voor versterken landschap en cultuurhistorie.

Doelstellingen

Nieuwe Hollandse Waterlinie / Stelling van Amsterdam

- D Doelstellingen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam worden meegenomen bij de realisering van nieuwe toeristische overstappunten en poorten.
- P De doelstellingen zijn geïntegreerd binnen de uitvoering van de opdracht poorten en toeristische overstappunten. Waar mogelijk worden bij de voorbereiding tot het komen van het realiseren van TOP's op diverse locaties de doelstellingen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie / Stelling van Amsterdam meegenomen. Afstemming met beide andere projecten vindt regelmatig plaats.
- R Idem.

Landgoederen in de Vechtstreek

- D Eind 2013 is een win-win project opgestart ten behoeve van landgoederen in de Vechtstreek.
- P Er is nog niet gestart met een win-win project voor landgoederen in de Vechtstreek. Het blijkt lastig om tot een project te komen. Wellicht zijn er mogelijkheden in een koppeling tussen landgoederen en biomassa (thema duurzame energie).
- R Nog niet gerealiseerd.

4.3.3 Ontwikkelen recreatie

Middelen

- D Voor ontwikkelen recreatie is €0,60 miljoen begroot in het Jaarplan 2013, onderverdeeld in realiseren poorten en toeristische overstappunten (€0,30 miljoen) en complementeren recreatief hoofdnetwerk en opheffen knelpunten (€0,30 miljoen). In totaal is voor versterken recreatie €1,65 miljoen beschikbaar in het gebiedsprogramma.
- € Van de in het Jaarplan 2013 begrote middelen is in totaal €336.951 verplicht voor:
 - uitbreiding van het kompenpadennetwerk in de Linschoterwaard en bij Marnemoende (€88.341)
 - Subsidiering van 3 toeristische overstappunten (€67.760)
 - Bijdrage aan het wandelknooppuntensysteem en de realisering van een ontbrekend deel Oude Hollandse Waterliniepad in de provincie Utrecht (€ 40.850).
 - Verbeteren fietsknooppuntensysteem, deel Utrecht-West (€140.000).

Doelstellingen

Aanleg toeristische overstappunten (TOP's)

- Eind 2013 zijn er drie toeristische overstappunten aangelegd.
- Er zijn voor drie Toeristische Overstappunten subsidieaanvragen ingediend: Poort Marnemoende, TOP Salmsteke en TIP/TOP Vinkeveense Plassen. Er is een top-10 opgesteld van mogelijke locaties. Er is nog een aantal subsidieaanvragen voor TOP's in voorbereiding (Slot Zuylen, Haarzuilens en Maarsseveense Plassen). Subsidieaanvraag voor TOP bij De Heul in Vinkeveen is afgewezen (te dicht bij andere TOP).
- Er zijn nog geen toeristische overstappunten gerealiseerd. Verwachting is dat eind 2013 met de aanleg van deze 3 TOP's gestart zal worden. De TOP's zijn dan eind 2013–begin 2014 (voor de start van het toeristische seizoen) geopend.

Plan van aanpak toeristische overstappunten

- Medio 2013 is een plan van aanpak toeristische overstappunten en poorten gereed (inclusief kaart met bestaande en gewenste locaties) en is een start gemaakt met de uitvoering ervan.
- Het plan van aanpak is 23 april 2013 vastgesteld in de Werkgroep Recreatie. Op 9 juli is er een informatieve en goed bezochte bijeenkomst geweest voor gemeenten, ondernemers en andere partners.
- Idem

Toeristische portals

- Toeristische overstappunten en poorten in Utrecht–West zijn gekoppeld aan diverse toeristische portals.
- Er is een koppeling gerealiseerd met de ANWB–portal 'Land van ANWB'.
- Idem

Knelpunten fiets- en wandelrouten netwerk

- Diverse knelpunten in het fiets- en wandelrouten netwerk zijn opgeheven.
- De knelpunten in het wandelrouten netwerk worden aangepakt via het Leaderproject 'Op weg naar een wandelrouten netwerk Utrecht–West' van Recreatieschap Stichtse Groenlanden (alleen in het leadergebied). Het aantal knelpunten in het fietsrouten netwerk lijkt beperkt te zijn. Er is in september 2012 een inventarisatie door Grontmij uitgevoerd. Programmabureau Utrecht–West (en Vallei en Heuvelrug) bekijken samen met RMN hoe de bestaande knelpunten opgelost kunnen worden. Eind september is de uitgewerkte opdracht optimalisatie fietsknooppuntensysteem van de provincie aan de programmabureaus gereedgekomen. Uitvoering zal in samenwerking met Recreatie Midden Nederland najaar 2013 starten. Bedoeling is om de knelpunten voor de zomer 2014 opgelost te hebben.
- Er zijn nog geen knelpunten opgeheven in het fiets- en/of wandelrouten netwerk in 2013. Wel zijn diverse voorbereidingen getroffen, zodat dit nog voor het

toeristenseizoen van 2014 gerealiseerd kan worden.

4.3.4 Versterken ondernemerschap

Middelen

- € Er zijn in het gebiedsprogramma geen middelen beschikbaar voor versterken ondernemerschap.

Doelstellingen

Bijeenkomsten co-creatief ondernemerschap

- D Organisatie van één of enkele grotere bijeenkomsten rondom co-creatief ondernemerschap in 2013.

- P Dit onderwerp is altijd aangehaakt bij andere opgaven / kansen. Het zijn geen zelfstandige projecten. Op 27 september 2013 is een bijeenkomst georganiseerd vanuit Leader Weidse Veenweiden en Utrecht-West over POP3 waarin ondernemerschap een belangrijke rol had. Op 9 juli is er een informatieve bijeenkomst geweest over TOP's die ook gericht was op ondernemers. Zo is ondernemerschap bij veel thema's verbonden.

- R Idem

Samenwerking kennisinstellingen

- D Inspireren uitvoering, ontwikkelen projecten en organiseren van activiteiten met kennisinstellingen.

- P Er is bewust geen start gemaakt met deze opgave, vanwege gebrek aan personele inzet.

- R Idem

4.3.5 Stimuleren energiebesparing en -opwekking

Middelen

- € Er zijn in het gebiedsprogramma geen middelen beschikbaar voor stimuleren energiebesparing en -opwekking.

Doelstellingen

Themabijeenkomst bijeenbrengen vraag en aanbod van energie

- D Eind 2013 is een aantal netwerk- en themabijeenkomsten georganiseerd op het vlak van bijeenbrengen vraag en aanbod van energie.

- P Het programmabureau en LaMi hebben in juni 2013 in samenwerking met de LTO-afdelingen en gemeenten een drietal bijeenkomsten georganiseerd in kader van de regeling 'Asbest eraf, zonnepanelen erop'.

- R Idem

5 Projectenoverzicht Utrecht–West 2013

In Utrecht–West zijn in 2013 de volgende projecten beschikt, in procedure of nagenoeg gereed voor subsidieaanvraag (in voorbereiding)

Project	Aanvrager	Thema	Status
Integrale gebiedsprojecten			
Aanleg stiltetuin en openstelling St. Victorkerk	Parochie IJsselstein	Leader Weidse Veenweiden	Beschikt
Rustpunten in de Utrechtse Venen en de Waarden	ANV de Utrechtse Venen	Leader Weidse Veenweiden	Beschikt
Op naar een wandelrouten netwerk Utrecht–West–onderdeel A	Recreatie Midden–Nederland in samenwerking met de Plaatselijke Groep	Leader Weidse veenweiden / Opheffen knelpunten recreatief hoofdnetwerk	Beschikt
Torenrestaurant ‘De Bonte Toren’	Samsom Wilnis VOF	Groot Wilnis–Vinkeveen / Leader Weidse Veenweiden	Beschikt
Groen en blauw Utrecht–West			
–	–	–	–
Vitaal en beleefbaar Utrecht–West			
Duurzaam bodembeheer Utrecht–West	ETC Nederland	Duurzame landbouw en innovatie	Beschikt
Boerderij in de Kijker 2014–2015	Vereniging Boerderij in de Kijker	Stadslandbouw en multifunctionele landbouw	Beschikt
Recreatieve bezoekboerderij Geertjeshoeve	Boerderij Geertjeshoeve	Stadslandbouw en multifunctionele landbouw	In procedure
Voorbereiding uitbreiding klompenpadennetwerk Utrecht–West	Landschap Erfgoed Utrecht	MAP Linschoterwaard	Beschikt
Klompenpaden IJsselstein en Linschoten	Landschap Erfgoed Utrecht	MAP Linschoterwaard	In procedure
Haalbaarheidsonderzoek vergasser–wkk o.b.v. lokaal riet	Familie Zwarts	Landbouw en energie	Beschikt
Inventarisatie kansen en knelpunten duurzame energie	Natuur en milieufederatie Utrecht	Landbouw en energie	Beschikt
Waterliniep pad OHWL	Stichting Groene Hart	Opheffen knelpunten recreatief hoofdnetwerk	Beschikt
TOP Marnemoende IJsselstein	Jachthaven Marnemoende	Realiseren poorten en toeristische overstappunten	Beschikt
TOP Salmsteke Lopik	Recreatieschap Stichtse Groenlanden	Realiseren poorten en toeristische overstappunten	Beschikt
TIP/TOP Vinkeveen Haven	Zeilschool Vinkeveen	Realiseren poorten en toeristische overstappunten	Beschikt

6 Exploitiemiddelen

Jaarlijks worden aan Utrecht–West exploitatiemiddelen toegekend door de provincie Utrecht. Onderstaand treft u een overzicht aan van de inkomsten en de besteding van de middelen per 15 december 2013. De stand van zaken is onder voorbehoud van nog te ontvangen kosten.

Vanwege het vervallen van het grootste deel van de bijdragen van de gemeenten is er een tekort op de begroting van €58.000,-². Het tekort wordt zoveel mogelijk opgevangen binnen de huidige begroting. Een eventueel tekort aan het eind van het jaar zal worden opgevangen met de egalisatiereserve van Utrecht–West. Een financiële jaarafrekening volgt in 2014.

Inkomsten

	Begroot 2013	Ontvangen	Nog te ontvangen
Provincie Utrecht	€ 347.563,67	€ 309.593,75	€ 37.969,92
Bijdragen gemeenten en waterschappen	€ 70.000,00	€ 12.000,00	€ 58.000,00
De Utrechtse Waarden – Bijdrage coördinator (jan t/m mrt)	€ 8.712,00	€ 8.712,00	€ -

Uitgaven

	Begroot 2013	Gerealiseerd	Restant
Personeelskosten	€ 288.211,86	€ 248.152,79	€ 40.059,07
Kantoorkosten	€ 11.653,81	€ 6.614,51	€ 5.039,30
Algemene kosten	€ 90.506,00	€ 49.684,72	€ 40.821,28
Communicatiekosten	€ 35.904,00	€ 6.333,34	€ 29.570,66

² Ondanks diverse inspanningen is er niet bij alle gemeenten solidariteit gevonden om bij te dragen aan Utrecht–West. Er is daarom voor gekozen de bijdrage van gemeenten voor 2013 niet te innen. Gemeenten De Ronde Venen, Stichtse Vecht en Woerden hebben in overleg hun gereserveerde bijdrage eenmalig ingezet voor belangrijke projecten binnen Utrecht–West, zoals het opstellen van de bodemkwaliteitskaart waar zowel de gebiedsgerichte projecten in Utrecht–West als de gemeenten zelf veel baat bij hebben.